

Uchwała nr 27/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 30 stycznia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr XII/38/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 grudnia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) postanawia:

stwierdzić nieważność uchwały nr XII/38/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 grudnia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok z powodu naruszenia art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Uchwała nr XII/38/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 grudnia 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 3 stycznia 2025 roku i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 30 stycznia 2025 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono Komisarza rządowego, powołanego przez Prezesa Rady Ministrów w miejsce zawieszonych organów gminy Bodzentyn, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Bodzentyn.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach badając ww. uchwałę stwierdziło, że jest ona obciążona wadą o charakterze istotnego naruszenia prawa.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotową uchwałą nr XII/38/2024 Rada Miejska w Bodzentynie dokonała m.in. zmian w planie dochodów i wydatków budżetu gminy na 2024 rok. Uchwała została podpisana przez Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie Pana Krzysztofa Szafrąncę.

W dniu 29 stycznia 2025 r. Wojewoda Świętokrzyski podjął rozstrzygnięcie nadzorcze Znak: PNK.I.4131.14.2025, w którym stwierdził nieważność uchwały Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 grudnia 2024 roku o wyborze Pana Krzysztofa Szafranec na Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie (potwierdzoną uchwałą Rady Miejskiej w Bodzentynie Nr XII/37/2024 z dnia 23 grudnia 2024 r.) w całości.

Z uzasadnienia do ww. rozstrzygnięcia Wojewody Świętokrzyskiego oraz materiałów zebranych na okoliczność badania przedmiotowej uchwały nr XII/38/2024 wynika, że na nadzwyczajnej XI sesji Rady Miejskiej w Bodzentynie w dniu 19 grudnia 2024 r. nie uczestniczyły Przewodnicząca i Wiceprzewodnicząca Rady. W tej sytuacji przewodniczenia sesji podjął się najstarszy wiekiem radny Stanisław Krak. W trakcie obrad rady ślubowanie złożył nowo wybrany radny Rady Miejskiej w Bodzentynie - Pan Jacek Przeworski. Następnie obecni na sesji radni przeprowadzili w tajnym głosowaniu wybory na Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie i po ogłoszeniu wyników przez komisję skrutacyjną podjęli uchwałę o wyborze radnego Krzysztofa Szafranca na nowego wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie. Na kolejnej XII sesji nadzwyczajnej zwołanej przez Przewodniczącą Rady Miejskiej w Bodzentynie w dniu 23 grudnia 2024 roku, której przewodniczył radny Krzysztof Szafranec, Rada Miejska podjęła uchwałę nr XII/37/2024 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie, potwierdzającej wybór radnego Krzysztofa Szafranec na funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej.

Wojewoda Świętokrzyski w rozstrzygnięciu, o którym mowa wyżej stwierdził, że podjęta w dniu 19 grudnia 2024 r. uchwała o wyborze Pana Krzysztofa Szafranca na Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie była niezgodna z prawem, bowiem najstarszy radny obecny na sali obrad w dniu 19 grudnia 2024 r. nie miał ustawowych kompetencji do prowadzenia obrad tej rady. Tym samym Rada Miejska w Bodzentynie podjęła uchwałę w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej gdy jej obradom przewodniczyła osoba nieuprawniona.

W uzasadnieniu wskazał, że stosownie do brzmienia art. 20 ust. 1 zd. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 19 ust. 2 ww. ustawy zadaniem przewodniczącego jest prowadzenie obrad rady. Przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego - zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem. Analizując brzmienie ww. przepisów, należy zauważyć, że nie jest możliwe przyznanie radnemu, który nie jest przewodniczącym rady gminy, wcześniej wskazanym wiceprzewodniczącym bądź też wiceprzewodniczącym najstarszym wiekiem (jeżeli wskazania takiego nie było), kompetencji do prowadzenia sesji rady miejskiej. Z ugruntowanego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, iż z (obowiązujących przepisów prawa nie można wywieść normy kompetencyjnej przyznającej najstarszemu radnemu niebędącemu przewodniczącym ani wiceprzewodniczącym rady kompetencji do prowadzenia obrad w sytuacji nieobecności na sesji przewodniczącego i wszystkich wiceprzewodniczących, którzy w sposób przewidziany prawem nie utracili swoich funkcji por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2023 r., III OSK 7036/21; wyrok NSA z

dnia 13 lipca 2017 r. II OSK 1215/17; wyrok WSA w Opolu z dnia 7 lipca 2020 r., II SA/Op 159/20; wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 lutego 2005 r. II SA 2113/03).

Ponadto ustalono, iż podjęcie uchwał w trakcie sesji Rady Gminy w dniu 19 oraz 23 grudnia 2024 r. było niemożliwe również ze względu na brak wymaganego kworum. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, do uznania głosowania za prawidłowe, koniecznym jest podejmowanie uchwał w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, czyli tzw. kworum. W przypadku Rady Miejskiej w Bodzentynie kworum umożliwiające obradowanie to połowa ustawowego składu rady, tj. ośmiu radnych. Obecnych na posiedzeniu rady w dniu 19.12.2024 r. było natomiast siedmiu radnych oraz nowo wybrany radny, który nie posiadał uprawnień do uczestniczenia w podejmowaniu uchwał, ze względu na złożenie ślubowania na sesji rady prowadzonej przez osobę nieuprawnioną.

W związku z rozstrzygnięciem Wojewody stwierdzającym nieważność uchwały o wyborze Pana Krzysztofa Szafrąca na Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bodzentynie zachodzi konieczność weliminowania z obrotu prawnego badanej uchwały nr XII/38/2024 podjętej na sesji dnia 23 grudnia 2024 r., gdyż jej obradom przewodniczyła osoba nieuprawniona.

W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym do rodzajów naruszeń przepisów powodujących nieważność uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. Wyrok NSA z dnia 11 lutego 1998 r.; sygn. akt II SA/Wr 1459/97).

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka